

Nieuwsbrief Midwintertelling Zeeland Januari 2022

Beste Zeeuwse vogelaars,

Een gezond en vogelrijk 2022 gewenst! Ik hoop dat jullie allemaal gezond de zoveelste Covid-golf door komen en dat je de moed nog niet bent verloren. Hopelijk zal er in 2022 vooral ruimte zijn voor mooie dingen, zoals het verschijnen van die langverwachte Avifauna Zeelandica, geschreven door Peter Meininger en kompanen. Heb jij hem al besteld? Ondertussen gingen we onder extreem zachte weersomstandigheden het nieuwe jaar in, maar blijven berichten over een op handen zijnde 'horrorwinter' hardnekkig aanhouden. Ik ben dan ook heel benieuwd onder wat voor omstandigheden de midwintertelling in het weekend van **15 en 16 januari** plaats zal vinden.

Al jaren behoort de teldekking in Zeeland tot de beste van het land. Hopelijk lukt het ook dit jaar weer om dat voor elkaar te krijgen! Het belang van de midwintertelling is groot: het is immers het enige moment waarop we de winterpopulatie van *alle* watervogels in de hele provincie vastleggen. Dat is een onmisbare aanvulling op de maandelijkse professionele tellingen van onze belangrijkste wetlands. Elk jaar blijkt weer dat een aantal soorten watervogels in die eenmalig getelde gebieden talrijker is dan in de bekkens. Zonder midwintertelling zouden we daar zeker geen goed beeld van hebben. Dus: óp naar al die polders met hun sloten en vaarten, maar ook naar de stadsgrachten, de duinplassen en al die andere gebieden waar watervogels kunnen verblijven. En mochten de resultaten in jouw telgebied wat tegenvallen: bedenk dat ook dat belangrijke informatie is. Tot slot: januari is ook een belangrijke maand voor de in Zeeland overwinterende ganzen en zwanen. Vergeet dus s.v.p. niet om die mee te tellen.

In deze nieuwsbrief tref je een verslag van de midwintertelling van januari 2021. Dankzij de medewerking van de vele vrijwilligers en de goede samenwerking met de professionele tellers van Deltamilieu Projecten (in opdracht van Rijkswaterstaat) was dat weer een prima editie.

Heb je nog vragen over de telling van dit jaar? Neem contact op met je regionaal coördinator of met ondergetekende.

Veel succes en plezier met de midwintertelling!
Met vriendelijke groet,

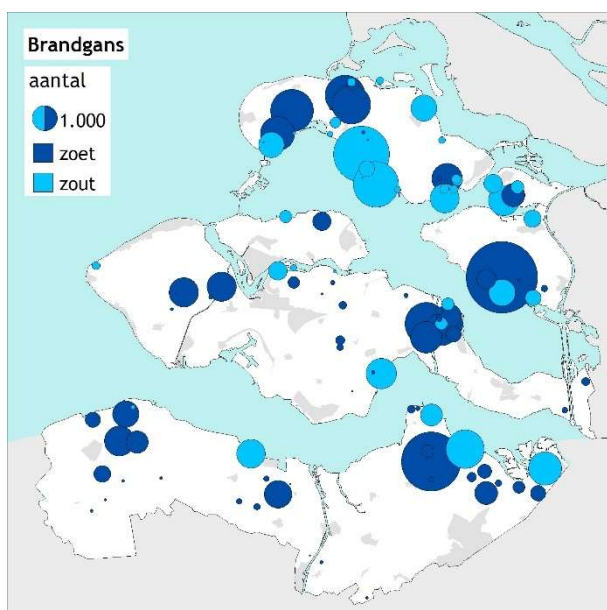
Sovon Vogelonderzoek Nederland
Jan-Willem Vergeer
Jan-willem.vergeer@sovon.nl

Verslag Midwintertelling januari 2021

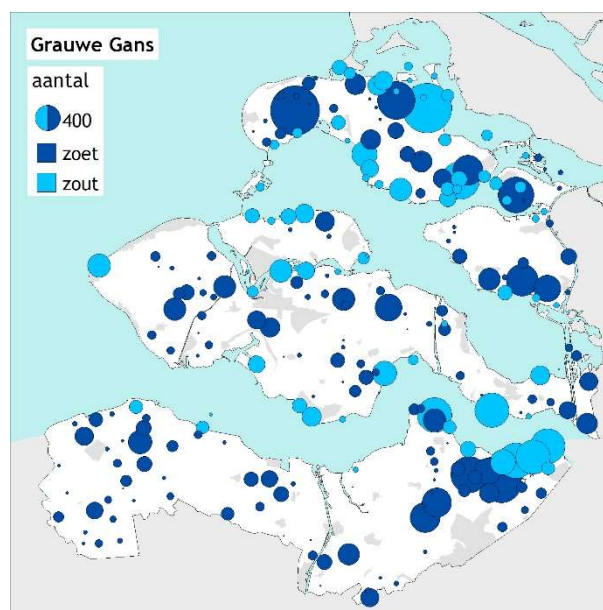
December 2020 was tamelijk nat, maar vooral zacht: in grote delen van de provincie werd niet eenmaal nachtvorst gemeten. Januari 2021 verliep overwegend nat en somber met aan het eind van de maand (dus na de telling) wat meer nachtvorst. Ook het midwinter-telweekend van 16/17 januari verliep -vooral op zaterdag- helaas behoorlijk somber, nat en winderig. Hulde dus voor al die stoere tellers die er desondanks op uit trokken! Van 7 tot en met 13 februari -ruim na de midwintertelling dus- kwam er toch nog een winterprik met vorst, ijs en sneeuw.

Op de kaarten is een onderscheid gemaakt tussen de grotendeels door de professionals van Delta Milieuprojecten in opdracht van Rijkswaterstaat getelde bekkens en randgebieden (lichtblauw) en de overige gebieden (donkerblauw), die vaak alleen tijdens de midwintertelling op alle soorten watervogels geteld worden. De telling op Saeftinghe wordt uitgevoerd door de vrijwillige telgroep aldaar. Het onderscheid tussen de 'lichtblauwe' en 'donkerblauwe' gebieden is terug te vinden in de samenvattende tabel aan het einde van deze nieuwsbrief. De 'ZL'-gebieden staan hier voor de donkerblauwe gebieden, 'ZO' voor de lichtblauwe.

Het gros van de Rotganzen verbleef zoals gebruikelijk in en rond de Grevelingen en de Oosterschelde. In 9 van de 73 bezette telgebieden werden meer dan 500 Rotganzen gemeld. Op 6 locaties werden een Zwarte Rotgans gemeld, vooral op bekende Rotgans-pleisterplaatsen als de Prunje, de Karrevelden Scharendijke en de Yerseke Moer-noord. Witbuikrotganzen waren zoals gebruikelijk in milde winters schaars. Opmerkelijk was de aanwezigheid (wederom) van een groep witbuiken in de monding van de Westerschelde, al was die wel kleiner dan in voorgaande jaren. Roodhalsganzen werden gezien bij De Blikken WZVL (2) en in de Zuidhoekinlaag bij Zierikzee SD. Grote Canadese Ganzen werden gemeld in 76 telgebieden gemeld, waarvan er 34 meer dan 25 ex telden. Zeeuws-Vlaanderen herbergt nog altijd de meeste winterse Canadezen; Walcheren en Noord-Beveland de minste. Brandganzen waren vooral talrijk langs de Oosterscheldekust van Schouwen en Tholen en in weidegebieden als de Yerseke Moer ZB, de Putting OZVL, de Sint Laurens Weihoek WA en De Blikken WZVL. De Indische Gans blijft een schaarse soort met ditmaal 1-2 exemplaren in vijf telgebieden, vooral op Walcheren en in West Zeeuws-Vlaanderen. Met meldingen in 244 telgebieden was de Grauwe Gans wederom de meest verspreid voorkomende ganzensoort. Alleen op uitgestrekte kale akkers, waar na de oogst weinig te halen valt, lijkt de soort in de polder her en der te ontbreken. Telgebieden met meer dan 250 Grauwe Ganzen waren te vinden in Oost Zeeuws-Vlaanderen (12), Schouwen-Duiveland (9), Zuid-Beveland (6), Tholen/St Philipsland (4), Walcheren (3) en West Zeeuws-Vlaanderen (1).

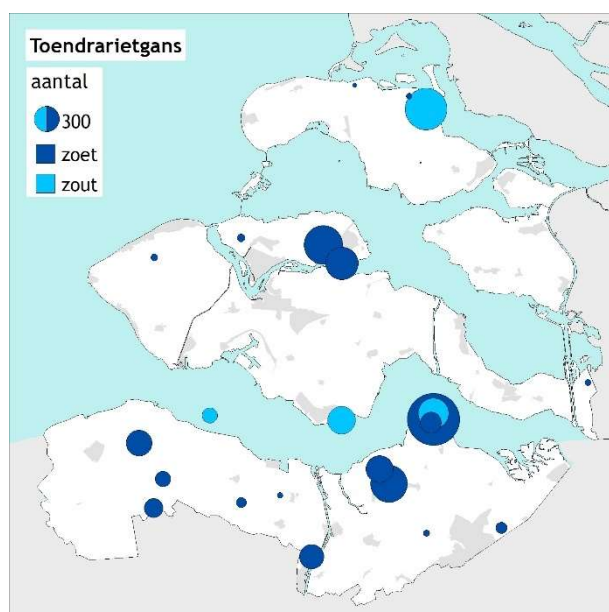
Brandgans, januari 2021

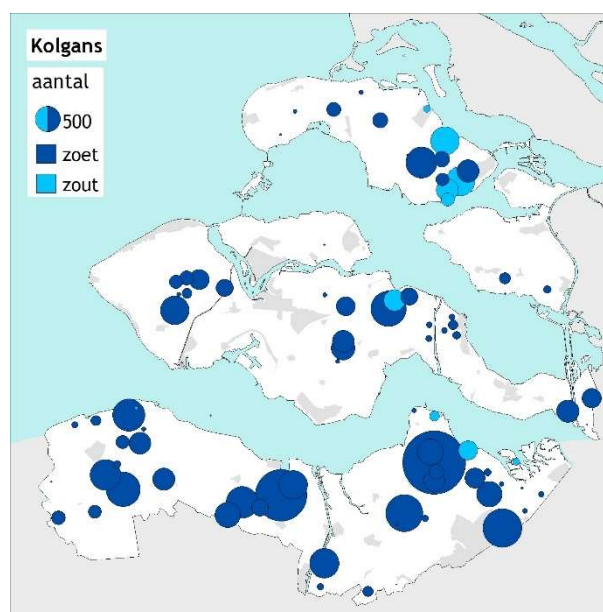
Grauwe Gans, januari 2021

Het aantal getelde Soepganzen lag wat boven het gemiddelde over de afgelopen jaren, maar desondanks is het beeld nog niet compleet. Naast plaatselijke clusters in polder- en natuurgebieden werden er heel wat

gemeld in steden als Goes, Middelburg en Terneuzen. Enkele Kleine Rietganzen werden gezien op Schouwen-Duiveland en in de Hoogerwaardpolder ZB.

Toendrarietgans, januari 2021

Kolgans, januari 2021

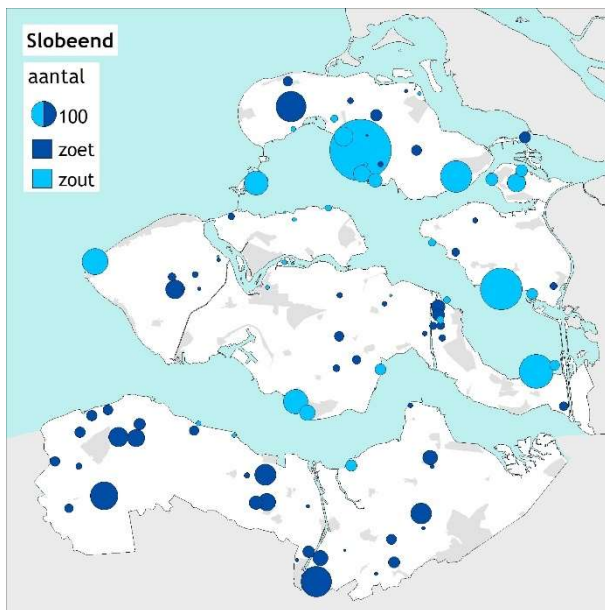
Vijf van de slechts 27 telgebieden met Toendrarietganzen telden 500 of meer exemplaren: Perkpolder West OZVL, Dreischorpolder-Noord SD, Frederikspolder Kortgene NB, Aan- en Genderdijkpolder OZVL en Jonkvrouw Annapolder Kortgene NB. Opvallend is het geheel ontbreken van de soort op Tholen en de Hals van Zuid-Beveland. Kolganzen werden opgemerkt in 86 telgebieden. Daarmee is het na de Grauwe de meest verspreid voorkomende ganzensoort, maar het verschil met de Grote Canadees is niet groot meer. Qua aantallen steekt de Kolgans de Grote Canadees wel duidelijk naar de kroon, maar moet hij het afleggen tegen Grauwe- en Brandganzen. In 18 gebieden werden tenminste 500 Kolganzen geteld. Deze gebieden waren gesitueerd in Oost Zeeuws-Vlaanderen (8), West Zeeuws-Vlaanderen (5), Schouwen-Duiveland (3) en Walcheren en Zuid-Beveland (elk 1). De grootste groep telde 3.154 ex en bevond zich in de Putting OZVL.

In 10 telgebieden werden Zwarte Zwanen gezien, waar de Zuidweihoekpolder bij Poortvliet TH 13 ex hoge ogen gooide. Het aantal binnendijks getelde Knobbelswanen was met 486 ex aan de hoge kant, maar de buitendijkse aantallen leken juist wat mager. De soort is in grote delen van de provincie te vinden, maar delen van West Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Beveland komen er wat bekaaid van af. Opmerkelijk was een groep van 160 ex in de Oost-Vogelpolder bij Lamswaarde OZVL. Met 360 getelde ex deed de Kleine Zwaan het beter dan gemiddeld over de laatste vijf jaren. Dat is vooral te danken aan de groep van 164 ex in de Kreekrakpolder ZB en enkele groepen op Schouwen-Duiveland (87 Nieuw Bommenedepolder en 65 Vierbannenpolder Nieuwerkerk). Zeeuws-Vlaanderen moest het met beduidend minder Kleine Zwanen doen; de grootste groep hier in de Bewester Eedepolder telde 13 ex. Liefst 29 van de 34 gemelde Wilde Zwanen zaten tussen nabij Zonnemaire SD. Deze soort ontbrak bezuiden de Westerschelde.

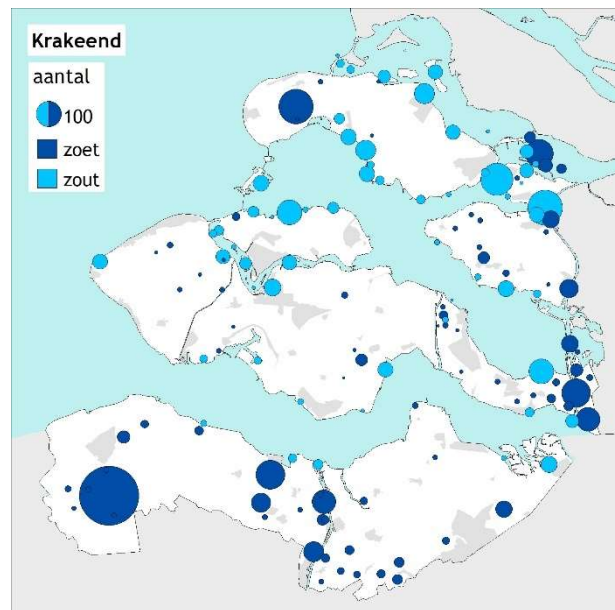
Met meldingen in 147 telgebieden is de Nijlgans een van de meest verspreide Zeeuwse watervogels. Tot de talrijkste soorten behoort hij echter niet: in driekwart van de telgebieden ging het om minder dan 5 ex. Slechts 7 telgebieden herbergden meer dan 20 ex, met de 350 Nijlganzen in de Oud-Vossemeerpolder TH als absolute uitschieter. Bergeenden zijn vooral in en rond de bekkens te vinden, maar verder binnendijks kunnen ook flinke groepen te vinden zijn. Zo werden in de Moerbekepolder bij Overslag OZVL 125 ex en tussen Buttinge en Middelburg WA 104 ex geteld.

Zoals gebruikelijk tijdens zachte winters werden er flink wat Slobeenden geteld; ook buiten de maandelijks getelde gebieden meer dan 1.000. Daarbij valt op dat diverse kleine wateren als kreken, welen, watergangen groepen Slobeenden herbergen en urbaan gebied zeker niet wordt geschuwd. De aantallen zijn hier veelal wel lager dan in natuurgebieden langs de Oosterschelde, zoals het Gasthuisbevang SD en de Scherpenissepolder-zuid TH. De grootste groepen in Zeeuws-Vlaanderen telden 159 (Canisvliet) en 122 (Sophiapolder-Oost) ex. Bij de Krakeend ligt het accent nog sterker op de binnendijkse wateren. Liefst 15% van de gehele Zeeuwse midwinterpopulatie bevond zich in de Sophiapolder-oost WZVL, waar 552 Krakeenden werden

geteld. Andere belangrijke wateren zijn de Duinzoom Haamstede (189) en de Braakman-Noord (134), maar de spreiding mag er ook zijn, getuige de 143 door de soort bezette telgebieden.

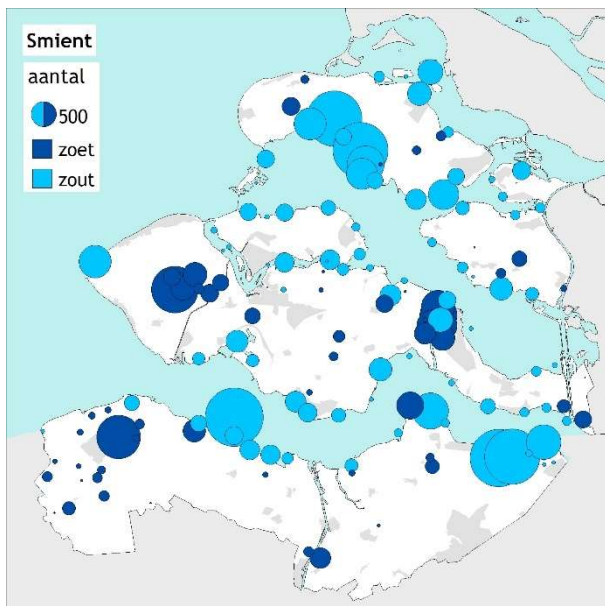
Slobeend, januari 2021

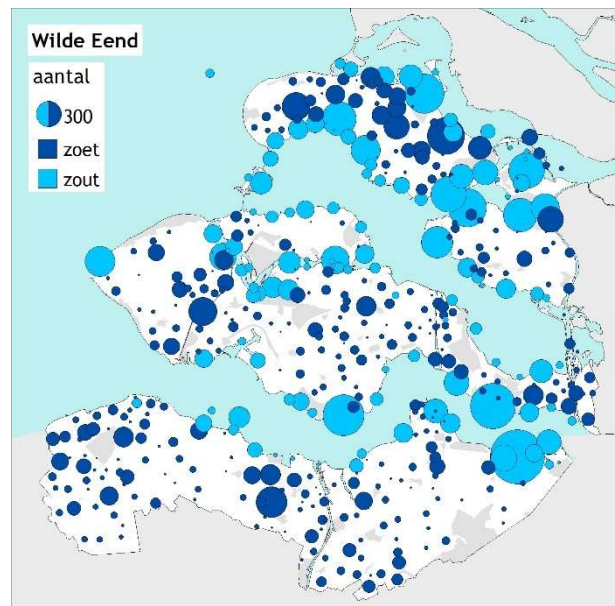
Krakeend, januari 2021

Na een paar mindere jaren lijkt het aantal Smienten weer wat toe te nemen. De kaart toont het grote belang van de bekkens en de randgebieden, maar het Platte van Walcheren en de Yerseke- en Kapelse Moer herbergen ook fikse aantallen. En wat te denken van de 1.510 ex in De Blikken WZVL?

In liefst 479 telgebieden werd de aanwezigheid van de Wilde Eend vastgesteld. Daarmee is het wederom de meest verspreide Zeeuwse midwinter-watervogel, maar zeker niet de talrijkste: in 48% van de bezette telgebieden gaat het om minder dan 25 ex. Bovendien lijken de aantallen wat af te nemen. De kaart toont wat regionale verschillen, waarbij de binnendijkse aantallen het hoogst zijn op Schouwen-Duiveland en West Zeeuws-Vlaanderen.

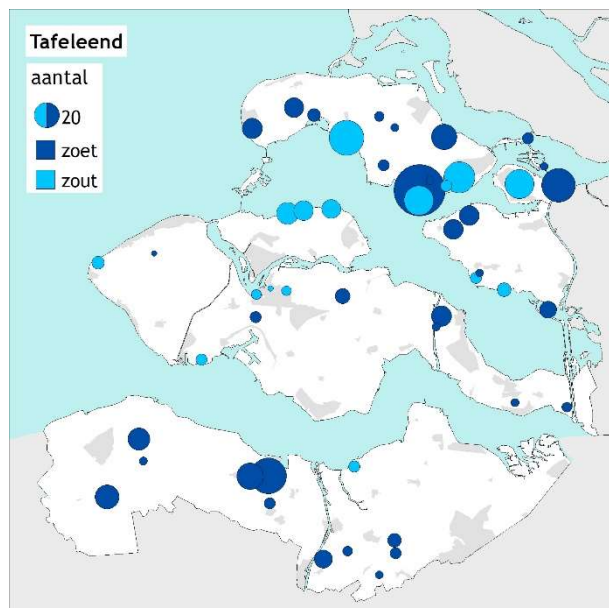
Smient, januari 2021

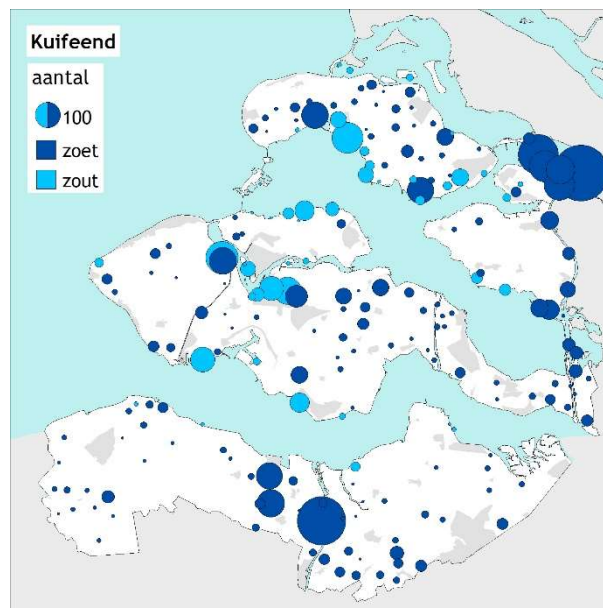
Wilde Eend, januari 2021

Het aantal getelde Soepeenden lijkt wat af te nemen, maar de vraag is hoe compleet het beeld voor deze 'soort' is. Veruit het hoogste aantal (189 ex) werd geteld in het stedelijke gebied van Middelburg. De Verdrongen landen van Saeftinghe en Zuid-Beveland vormen het belangrijkste Nederlandse overwinteringsgebied voor de Pijlstaart buiten het waddengebied. Andere gebieden met opmerkelijke aantallen waren de Plaskreek WZVL (275 ex) en de Yerseke Moer-Noord (163). Wintertalingen waren

binnendijks wat talrijker dan de voorgaande vier jaren. Fikse aantallen waren onder meer te vinden in de Yerseke Moer-noord (456 ex), Noordervroon Westkapelle WA (282) en de Papeschorpolder Sas van Gent OZVL (216). Krooneenden werden gemeld in de Oosterlandpolder bij Wolphaartsdijk ZB (2 ex) en in Vlissingen (1).

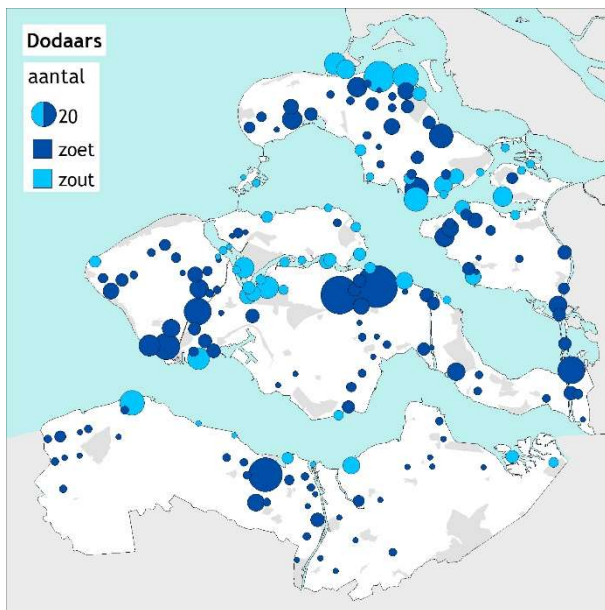
Tafeleend, januari 2021

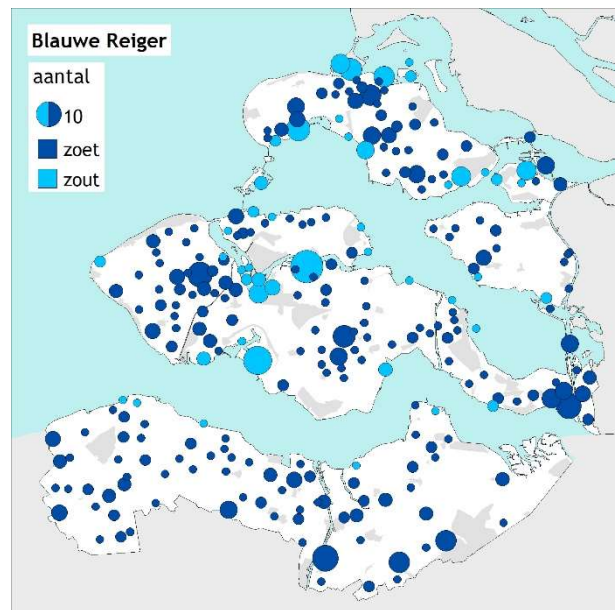
Kuifeend, januari 2021

Tafeleenden werden in 51 telgebieden gemeld, maar slechts 19 gebieden herbergden meer dan 10 ex. Met 82 ex vormden de Kreeken van Ouwerkerk het belangrijkste gebied, gevolgd door Braakman-Noord (40) en de Slikken van De Heen-west (35). Het aantal Kuifeenden ligt bijna negenmaal hoger dan het aantal Tafeleenden. De kaart toont enerzijds de spreiding over alle regio's, maar ook de fikse concentraties in het Krammer-Volkerak, het Kanaal van Gent naar Terneuzen en de Braakman. Mogelijk is de soort her en der in poldervaarten en kleine wateren (ook nabij bebouwing!) nog gemist. Toch zijn de 207 telgebieden waarin de soort nu gemeld is al goed voor de grootste spreiding van alle eenden -op de Wilde Eend na. Op de Veerse Kreeken WA verbleef een groepje van 7 Toppers, een tegenwoordig ronduit zeldzame soort in de provincie. Eiders ontbraken binnendijks, maar verbleven wel op zee in de Oosterscheldemonding. Ook de Zee-eenden en de IJseend ontbraken binnendijks, de laatste werd ook buitengaats niet gezien tijdens de telling. Het aantal binnendijkse Brilduikers lag met 218 ex wederom lager dan in de voorgaande jaren. Zoommeer, Grevelingen en Oosterschelde herbergen nog wel honderden Brilduikers, maar ook hier neemt de soort in aantal af. Op 6 locaties werden in totaal 19 Nonnetjes gemeld, o.m. in de Lovenpolder OZL (6 ex), plasjes Philipsdam (4) en de Otheense Kreek OZVL (3). Grote Zaagbekken waren in 14 telgebieden te vinden met in totaal 29 ex. Het grootste deel bevond zich in het Zoommeer, het Kreekrak en in Oost Zeeuws-Vlaanderen (o.a. 7 ex Groot Eiland). Voordelta, Grevelingen, Oosterschelde en Veerse Meer vormen het belangrijkste overwinteringsgebied van de Middelste Zaagbek in Nederland, maar binnendijks blijft dit een schaarse soort. Roodkeel-, Parel- en IJsdruiker waren her en der in de Voordelta en de bekkens te vinden, al is het voorkomen van de talrijkste van de drie (de Roodkeel) vrijwel beperkt tot de Voordelta.

In 190 telgebieden werden Dodaarzen opgemerkt. Daarmee blijft dit fuutje een van de relevantste soorten van de Zeeuwse midwintertelling. Dodaarzen zijn in heel wat watergangen en andere polderwateren vastgesteld, al zijn er ook opvallende witte vlekken op de kaart. Opmerkelijk zijn de hoge aantallen in stedelijk gebied, zoals het Goesse Meer (55 ex), Middelburg (23) en Vlissingen (22). Andere goede locaties waren de Oosterschenge ZB (44) en de Braakman Noord (36). In ruim 60 % van de bezette telgebieden ging het echter om minder dan 5 ex. Roodhalsfuten zijn al jaren erg schaars. Ditmaal werden 5 ex gemeld, waarvan die op de kreeken in de Lovenpolder OZVL opmerkelijk was. Futen waren in 134 telgebieden te vinden, waarvan er 67 minder dan 5 ex herbergden. Hogere aantallen waren vooral in de bekkens (m.n. Zoommeer en Veerse Meer) te vinden. Enkele grotere binnendijkse wateren waren goed voor tientallen Futen, met de 83 ex in de Braakman-Noord als uitschieter.

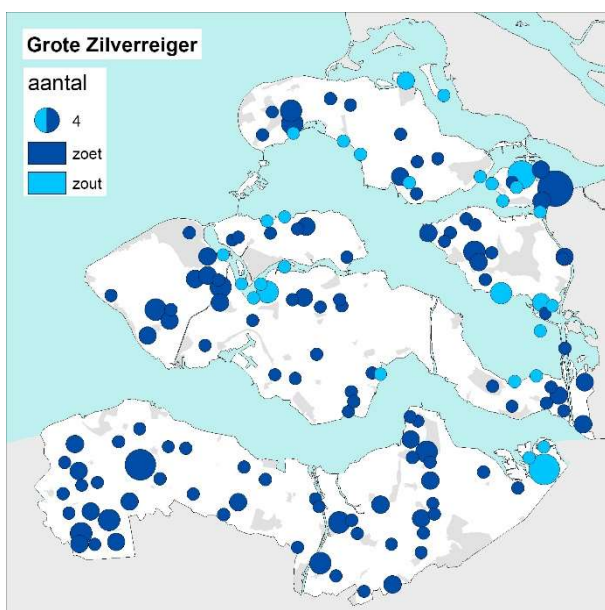
Dodaars, januari 2021

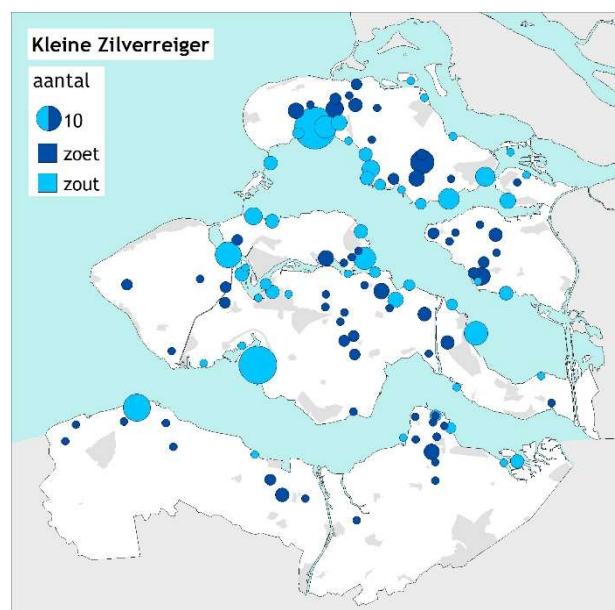
Blauwe Reiger, januari 2021

Kuifduikers zijn vooral te vinden in de Oosterschelde en de Voordelta. De tijd dat er forse aantallen Geoorde Futen overwinterden in de Zeeuwse Delta lijkt voorbij, maar toch zijn er in de grote wateren (behoudens de Westerschelde) nog wel wat te vinden.

Een Flamingo zat in de Inlaag 1887 bij Ellewoutsdijk en op 5 locaties op Walcheren en in West Zeeuws-Vlaanderen werden in totaal 8 Ooievaars gemeld. Steeds vaker doen Lepelaars een poging om in de Delta te overwinteren. Ditmaal ging het om 98 ex, verdeeld over 21 telgebieden. De grootste groep van 23 ex bevond zich in de Duinzoom Haamstede SD. De enige gemelde Roerdomp zat in de Maire bij Oosterland SD en in Zeeuws-Vlaanderen werden 4 Koereigers gemeld: in de Braakman-Noord (2), de Vogelkreek en bij Turkeye. Met 552 ex in 259 telgebieden was de Blauwe Reiger wederom de talrijkste en meest verspreide reigersoort. De spreiding komt op de kaart goed tot uiting, al zijn er ook wat opmerkelijke gaten. De in 146 telgebieden opgemerkte Grote Zilverreiger blijft zowel qua spreiding (146 telgebieden) als qua aantal (220 ex) achter bij de Blauwe, maar de opmars blijft fenomenaal. Een zeer groot deel van de Grote Zilvers bevindt zich binnendijks (met een accent op Zeeuws-Vlaanderen), hetgeen de relevantie van de midwintertelling voor deze soort bijzonder groot maakt. In bijna 70% van de bezette gebieden ging het om 1 ex. Kleine Zilverreigers komen veel sterker geconcentreerd in en rond de grote wateren voor. Met meldingen in 123 telgebieden blijft de spreiding van de soort inmiddels achter bij die van de Grote Zilver, maar dankzij de aanwezigheid van een aantal grotere groepen is het totaal van 321 ex nog wel hoger dan dat van de grote neef.

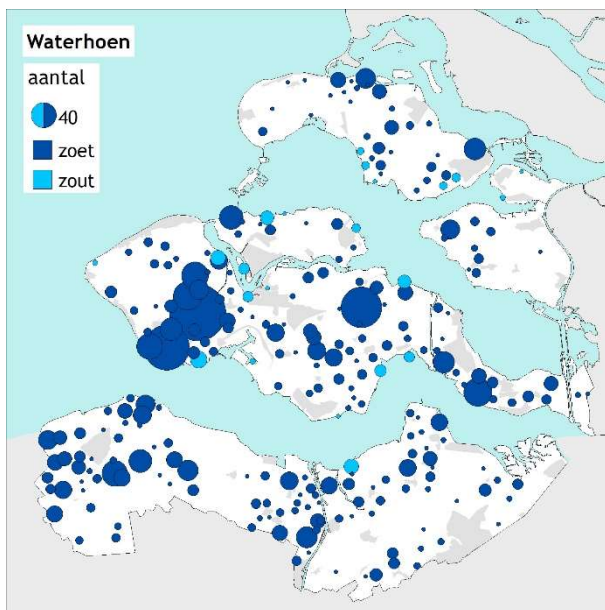
Grote Zilverreiger, januari 2021

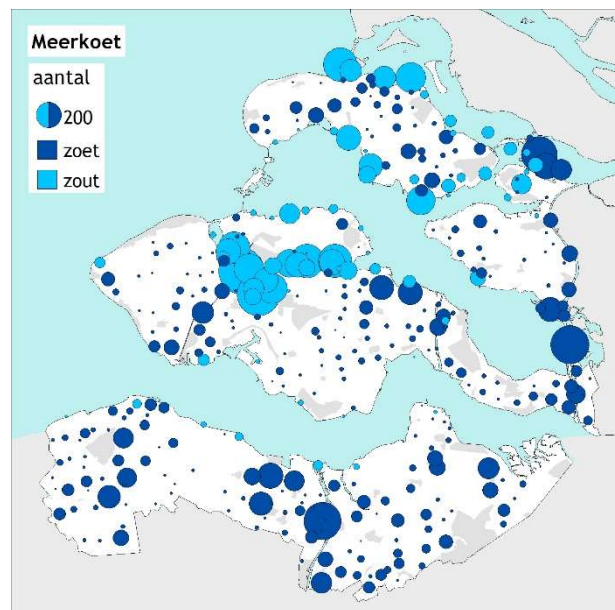
Kleine Zilverreiger, januari 2021

Aalscholvers zijn vooral buitendijks te vinden, maar ook binnendijkse wateren kunnen tientallen ex te vinden zijn, bijv. bij de Stelleplas Heinkenszand ZB (31 ex) en Spaarbekkens Braakman (25).

Bij de roofvogels viel het naar huidige maatstaven behoorlijke aantal Blauwe Kiekendieven op: 39 ex. verdeeld over 46 telgebieden in Oost Zeeuws-Vlaanderen (11), Schouwen-Duiveland (8), Zuid-Beveland (8), West Zeeuws-Vlaanderen (5), Tholen (4), Walcheren (2) en Noord-Beveland (1). Saeftinghe was met in totaal 11 ex weer van groot belang voor de soort. Dat geldt in nog sterkere mate voor de Bruine Kiekendief: 43 van de in totaal 57 getelde ex bevonden zich in dit eminente gebied. Buiten Zeeuws-Vlaanderen werden slechts 5 Bruine Kiekendieven gemeld. Een Rode Wouw werd gezien bij Oud-Sabbinge ZB en Zeearenden vlogen rond bij de Rattekaai ZB en de Markiezaatskade. De enige Ruigpootbuizerd was eveneens bij de Rattekaai ZB te vinden. Getuige de 607 getelde Buizerds is deze soort tegenwoordig een gewone wintervogel in de provincie. Niet eerder werden er zoveel gemeld tijdens de midwintertelling. Met 35 getelde ex in 19 telgebieden krijgen we hooguit een glimp van de werkelijk in Zeeland overwinterende aantallen Waterrallen te zien. Opmerkelijk waren de 6 ex in het Nollebos-Westduinpark bij Vlissingen.

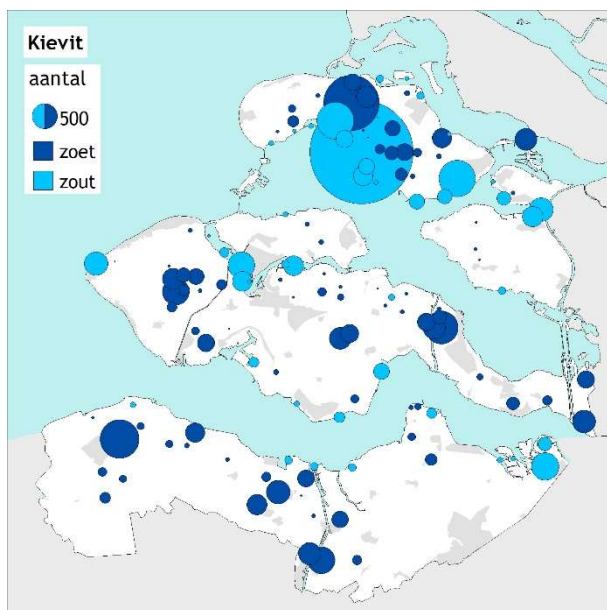

Waterhoen, januari 2021

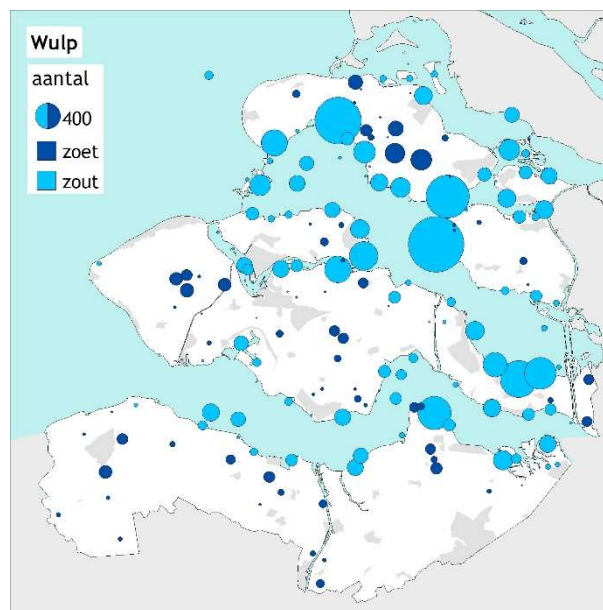

Meerkoet, januari 2021

In 263 telgebieden werden in totaal 2.301 Waterhoentjes geteld. Voor deze soort geeft de midwintertelling wel en heel behoorlijk beeld van de werkelijke aantallen. Dat is voor een niet gering deel te danken aan de tellers die de moeite nemen om steden, dorpen en recreatieterreinen uit te kammen op de aanwezigheid van de soort. Walcheren en West Zeeuws-Vlaanderen bleken weer van groot belang voor het Waterhoen. De hoogste aantallen werden geteld in Middelburg (201 ex), Vlissingen (130) en Goes (105). Meerkoeten komen ook voor in urbaan gebied, maar de grootste aantallen zijn te vinden in Veerse Meer, Krammer en Zoommeer. Opvallend waren de 446 ex in het Kanaal van Gent naar Terneuzen.

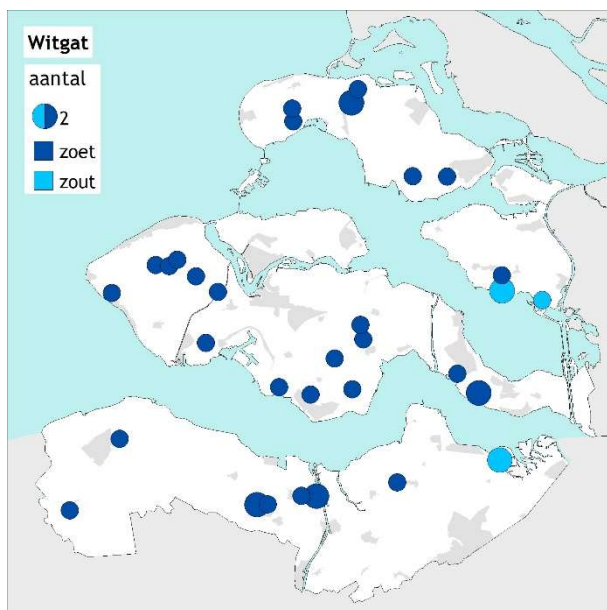

Kievit, januari 2021

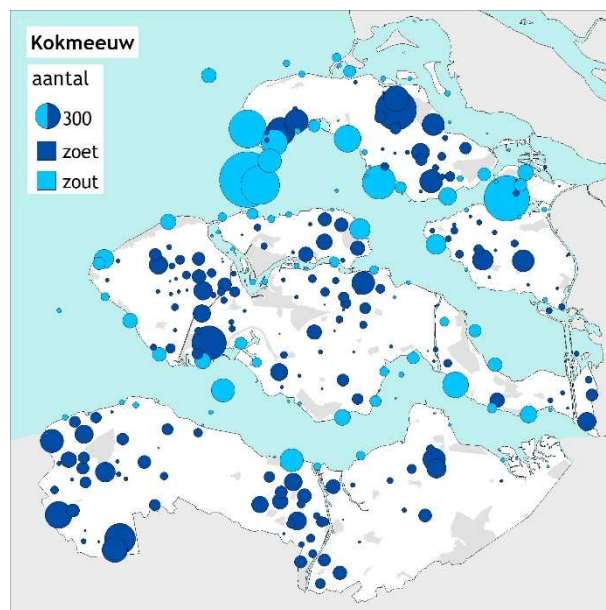

Wulp, januari 2021

Aan de op zich zeer relevante intergetijden-steltlopers wordt in deze nieuwsbrief weinig aandacht geschonken omdat deze vooral tijdens de professionele maandelijkse tellingen worden gevolgd. Voor een aantal ook geregeld op binnendijkse graslanden voorkomende steltlopers ligt dat anders. Zo werden er duizenden Kieviten vastgesteld benoorden de Prunje op Schouwen, op het Platte van Walcheren, de Yerseke en Kapelse Moer en kreekgraslanden in West Zeeuws-Vlaanderen. De kaart toont dat het vaak om groepen van vele tientallen tot enkele honderden ex gaat; kleinere aantallen worden minder vaak gemeld. Bij de Wulp lijkt het belang van regulier polderland wat af te nemen. Waar het bij de Kievit om bijna de helft van de Zeeuwse winterpopulatie gaat, is dat bij deze soort hooguit 15%. Goudplevieren waren vooral te vinden langs de Zuidkust van Schouwen en op het Platte van Walcheren, waar tussen Buttinge en Middelburg 1.880 ex geteld werden. In Zeeuws-Vlaanderen is de soort al jaren schaars. De grootste groep aldaar telde 90 ex en bevond zich in De Blikken. Kleine aantallen (IJslandse) Grutto's overwinteren rond Ooster- en Westerschelde. De zuidkust van Schouwen is tevens het belangrijkste overwinteringsgebied van de Kemphaan; het gaat om enkele honderden exemplaren. In slechts 4 telgebieden werden Houtsnippen gemeld, waarbij de 16 ex tussen Sloe en Borssele eruit springen. Watersnippen deden het met 218 ex in 39 telgebieden wat beter, maar ook hier is het beeld vermoedelijk verre van compleet. Opmerkelijk waren de 34 ex in de Simon Hendrikshoek ten zuiden van Kruiningen ZB. Bokjes werden gemeld tussen Sloe en Borssele (5 ex), de Pluimpot TH (2), de Yerseke Moer (1) en Saeftinghe (1). Rosse Franjepoten werden gezien bij het Noordervroon Westkapelle WA (2 ex) en aan de zeezijde van de Brouwersdam (1). Oeverlopers waren, zoals gebruikelijk, schaars: 8 ex in 6 telgebieden, waarbij de 3 ex langs het Kanaal van Gent naar Terneuzen eruit sprongen. Het Witgatje is een van de weinige steltlopers die aanzienlijk vaker binnen- dan buitendijks te vinden is. In 31 telgebieden werden in totaal 38 ex gemeld, vooral in regulier polderland.

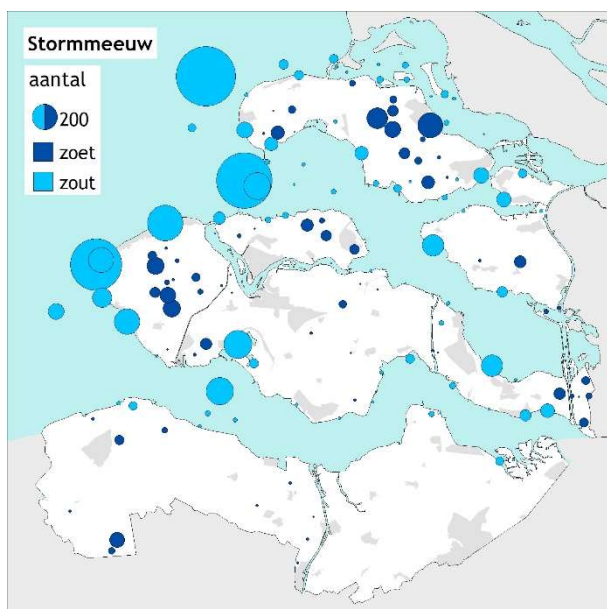

Witgat, januari 2021

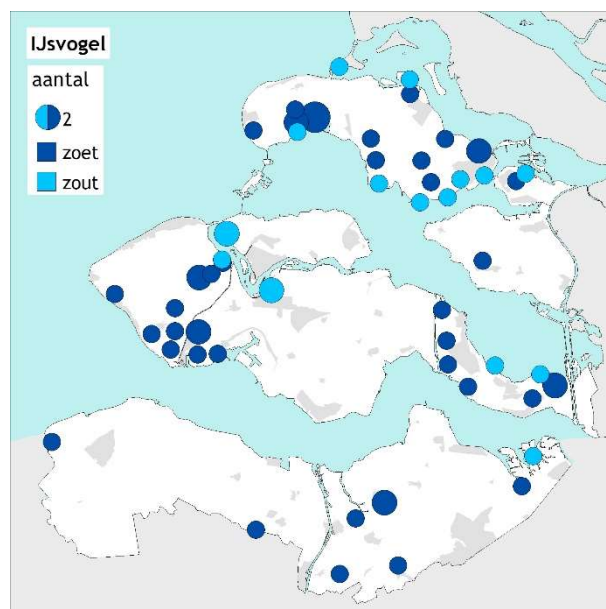

Kokmeeuw, januari 2021

Kleine aantallen Tureluurs zijn geregeld te vinden langs watergangen en grotere sloten. Net als andere steltlopers is deze soort gecharmeerd van de aanleg van flauwe oevers langs dergelijke wateren. Het aantal Zwarte Ruiters is al enige jaren stabiel op een laag peil: ditmaal ging het om 109 ex, waarvan 31 binnendijs. De grootste groep telde 12 ex en bevond zich in de Braakman-Noord. Groenpootruiters zijn 's winters erg schaars. De grootste groep van 10 ex zat in de Wilhelmspolder bij Walsoorden OZVL. Een groot deel van de 21.715 getelde Kokmeeuwen bevond zich langs de kust (met concentraties rond de Oosterscheldekering), maar ook in stedelijke gebieden en open polderland zijn groepen Kokmeeuwen te vinden. Stormmeeuwen zijn wat sterker geconcentreerd in de Voordelta en lijken in grote delen van Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Beveland te ontbreken. Bij zowel Kok- als Stormmeeuw fluctueren de binnendijs getelde aantallen sterk van jaar op jaar; een duidelijke trend valt er niet uit te destilleren. Zwartkopmeeuwen ontbraken binnendijs, maar werden vooral op de Grevelingen gezien. De Voordelta is landelijke gebieden een van de belangrijkste regio's voor de Grote Mantelmeeuw, waarvan kleine aantallen ook verder landinwaarts langs de bekkens werden opgemerkt. Aan de kust tussen Domburg en Westkapelle werd zowel een Grote- als een Kleine Burgemeester gezien.

Stormmeeuw, januari 2021

IJsvogel, januari 2021

De Zilvermeeuw blijft na de Kokmeeuw de talrijkste meeuwensoort, met ook binnendijs in totaal enkele duizenden exemplaren. Pontische Meeuwen werden vooral langs de kust gezien (7 ex), maar ook ver landinwaarts doken enkele ex op. Geelpootmeeuwen blijven bijzonder schaars (2 ex buitendijs) en de enkele tientallen Kleine Mantelmeeuwen vormen een fractie van de aantallen in het zomerhalfjaar. Het gros van de 85 Grote Sterns vloog rond in de Voordelta, de Grevelingen en de Oosterscheldemonding, terwijl de enige twee Grote Jagers boven zee vertoefden. Daar werden ook enkele tientallen Alken en Zeekoeten

gezien, terwijl de langere tijd aanwezige Dikbekzeekoet op het Veerse Meer zo vriendelijk was zich ook tijdens de midwintertelling te laten zien.

De enige Velduilen bevonden zich in de Verdrongen landen van Zuid-Beveland en Saeftinghe. Met 59 gemelde ex waren IJsvogels aanzienlijk talrijker. Opvallend veel IJsvogels werden gemeld op Schouwen-Duiveland (22 ex) en Walcheren (13), daarnaast ook de soort op op Zuid-Beveland (11), Oost Zeeuws-Vlaanderen (9), Tholen/St. Philipsland (3) en Noord-Beveland (1). De Schouwse Schelphoek was de enige locatie met 3 ex.

Veel Zeeuwse midwintertellers geven hun waarnemingen van roofvogels en valken door. Zo werden er ditmaal 401 Torenvalken vastgesteld, een opmerkelijk hoog aantal. Een aantal tellers noteert deze soorten niet. Het zou mooi zijn als elke teller deze soorten gaat noteren; dan is het beeld immers nog completer. De 8 getelde Smellekens joegen boven de Verdrongen landen van Saeftinghe (2) en Zuid-Beveland (1), op de Hoge Platen in de Westerscheldemonding, bij Ovezande ZB, nabij Sint Laurens WA, Colijnsplaat NB en de Plaat van de Vliet in het Krammer-Volkerak. Een groot deel van de 43(!) Slechtvalken vertoefde buitendijks, met 6 ex op Saeftinghe als uitschieter. Daarnaast werden een aantal Slechtvalken opgemerkt in polderland, o.m. bij Dreischor SD, Nisse ZB en Oostburg WZVL.

Er werden enkele Cetti's Zangers vermeld, gezien de toename van die soort een te verwachten ontwikkeling. De 10 gemelde Grote Gele Kwikstaarten bevonden zich bij de kassen in de Bathpolders, in Middelburg en Vlissingen, de Spaarbekkens van de Braakman en her en der in de polder. In de Eerste Bathpolder verbleef tevens een opmerkelijke groep van 12 Waterpiepers, een soort die verder weinig gemeld werd. Oeverpiepers kunnen overal langs dijken en zilte natuurgebieden aanwezig zijn. De 29 getelde ex vormen ongetwijfeld slechts het topje van de ijsberg. Er werden slechts 3 Fraters gezien, en wel op de Gasdam bij Saeftinghe. IJsgorzen ontbraken geheel, en de enige Sneeuwgorzen werden gezien in het Speelmansgat op Saeftinghe (3 ex), tussen Borssele en Ellewoutsdijk ZB en in de Wilhelmuspolder bij Walsoorden OZVL (elk 1).

Slaapplaattellingen

Tweemaal in het winterhalfjaar proberen we overal in Nederland belangrijke slaapplaatsen van ganzen en zwanen te tellen. Deze tellingen worden geheel uitgevoerd door vrijwilligers. Op/rond 22 januari is de tweede slaapplaattelling van dit seizoen (tellen mag van 14 tot en met 30 januari). Meer weten over deze tellingen? Kijk eens op <https://www.sovon.nl/nl/content/slaapplaattelling>. Een aantal belangrijke slaapplaatsen wordt inmiddels geteld, maar het beeld is verre van compleet. Help je mee de gaten te dichten?

Teldata:

De maandelijkse tellingen in de periode januari - april 2022 zijn gepland op de volgende data:

15 januari (midwintertelling)	12 maart
12 februari	16 april

Voorkeurdata slaapplaattellingen ganzen en zwanen, seizoen 2021/2022: 22 januari

Coördinatie Paul van Els paul.vanels@sovon.nl

Zie voor alle teldata ook de Sovon-website: <http://www.sovon.nl/nl/content/agenda-teldata>

Provinciale coördinatie:

Jan-Willem.Vergeer@sovon.nl

Telformulieren s.v.p. versturen naar:

Sovon Vogelonderzoek Nederland, Antwoordnummer 98189, 6500 VA Nijmegen

Resultaten Midwintertellingen Zeeland 2012-2021

Nederlandse naam	2012-ZL	2013-ZL	2014-ZL	2015-ZL	2016-ZL	2017-ZL	2018-ZL	2019-ZL	2020-ZL	2021-ZL	2021-ZO	2021-Tot	gem 16-20	verschil	max	trend
Rotgans	5.074	4.654	2.852	5.042	3.429	4.482	3.586	3.190	2.671	2.648	16.386	19.034	3.472	-24%	5.074	
Zwarte Rotgans	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	4	5	0	400%	1	
Witbuikrotgans	5	0	2	0	0	0	0	0	1	0	16	16	0	-100%	5	
Roodhalsgans	1	6	0	2	0	0	0	6	1	2	1	3	1	43%	6	
Grote Canadese Gans	1.729	1.887	1.957	2.237	1.965	1.586	2.273	1.717	2.889	3.333	363	3.696	2.086	60%	3.333	
Brandgans	35.570	48.719	32.537	47.491	32.411	48.435	53.271	45.326	42.915	48.250	27.126	75.376	44.472	8%	53.271	
Kleine Canadese Gans	1	1	0	2	1	2	31	31	0	1	2	3	13	-92%	31	
Indische Gans	13	5	5	9	6	1	8	14	8	5	0	5	7	-32%	14	
Keizergans	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nvt	1	
Ross' Gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	nvt	1	
Sneeuwgans	2	2	1	1	0	1	0	0	3	0	0	0	1	-100%	3	
Grauwe Gans	11.043	21.402	16.638	32.096	17.343	26.868	23.612	26.819	16.010	20.068	13.681	33.749	22.130	-9%	32.096	
Soepgans	645	581	481	425	372	340	591	415	396	596	85	26	423	41%	645	
Kleine Rietgans	0	4	0	1	2	21	5	30	376	5	3	8	87	546%	561	
Toendrarietgans	6.774	10.552	7.564	3.883	2.899	2.425	6.402	6.776	5.026	4.828	1.721	6.549	4.706	3%	10.552	
Kolgars	26.425	24.633	24.309	44.000	26.467	31.273	23.066	20.077	14.652	23.406	2.655	26.061	23.107	1%	44.000	
Dwerggans	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nvt	1	
Zwarte Zwaan	12	10	18	4	1	37	47	29	27	29	12	41	28	3%	47	
Knobbelzwaan	269	419	318	351	280	386	328	368	368	486	254	740	346	40%	486	
Kleine Zwaan	212	634	449	112	176	305	75	244	61	345	15	360	172	100%	634	
Wilde Zwaan	11	47	13	45	0	7	0	36	57	31	13	44	20	55%	57	
Nijlgans	381	831	357	638	769	745	987	930	1.242	906	211	1.117	935	-3%	1.242	
Bergeend	1.329	1.072	1.332	921	866	1.042	1.848	865	1.353	1.382	7.055	8.437	1.195	16%	1.848	
Casarca	3	0	0	0	7	0	3	1	0	0	0	0	2	-100%	7	
Kaapse Casarca	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-100%	1	
Muskuseend	3	0	1	0	1	2	1	0	0	4	0	4	1	400%	4	
Mandarijjeend	0	1	6	0	2	0	1	0	4	0	0	0	1	-100%	6	
Slobeend	370	663	966	640	1.113	1.266	984	883	892	1.343	1.918	3.261	1.028	31%	1.343	
Krakeend	1.205	1.303	915	1.045	1.310	1.124	1.683	1.769	2.331	2.153	1.576	3.729	1.643	31%	2.331	
Smient	7.786	10.443	11.002	14.486	16.078	12.057	14.963	6.939	8.995	13.682	29.296	42.978	11.806	16%	16.078	
Wilde Eend	19.129	19.570	22.691	19.216	20.258	18.200	15.803	17.060	14.364	14.719	18.795	33.514	17.137	-14%	22.691	
Soepeend	951	813	553	572	542	590	750	781	621	510	131	641	657	-22%	951	
Pijlstaart	87	27	78	124	58	216	105	29	157	332	3.711	4.043	113	194%	332	
Wintertaling	1.669	1.333	2.360	2.908	3.585	2.098	2.605	1.044	1.853	2.947	6.321	9.268	2.237	32%	3.585	
Krooneend	3	0	0	0	0	0	1	1	0	3	0	3	0	650%	3	
Tafeleend	580	404	283	460	685	435	283	349	273	377	193	570	405	-7%	685	
Kuifeend	3.767	3.108	3.199	3.210	3.882	4.533	3.737	3.804	4.367	3.657	1.204	4.861	4.065	-10%	4.533	
Topper	2	0	0	0	0	6	0	0	0	7	7	14	1	483%	7	
Eider	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	738	738	0	nvt	0	
Grote Zee-eend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	nvt	0	
Zwarte Zee-eend	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	292	292	0	-100%	1	
Briduiker	358	682	1.133	268	281	323	307	262	355	218	997	1.215	306	-29%	1.133	
Nonnetje	9	23	24	10	18	9	12	14	16	15	4	19	14	9%	24	
Grote Zaagbek	38	21	27	35	59	35	7	25	12	29	1	30	28	5%	59	
Middelste Zaagbek	27	211	1.558	327	256	184	142	303	245	422	4.678	5.100	226	87%	1.558	
Rosse Stekelstaart	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nvt	18	
Roodkeelduiker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	455	455	0	nvt	0	
Parelduiker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	nvt	0	
Ijsduiker	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	5	6	0	400%	1	
Dodaars	908	726	511	612	766	634	826	785	968	687	341	1.028	796	-14%	968	
Roodhalsfuut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	5	0	nvt	1	
Fuut	198	305	252	322	595	423	343	361	426	643	1.177	1.820	430	50%	643	
Kuifduiker	12	36	3	4	1	6	7	0	7	11	117	128	4	162%	36	
Geoorde Fuut	9	17	16	53	41	47	67	35	91	36	290	326	56	-36%	91	
Flamingo spec.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	nvt	0	
Ooievaar	1	1	5	5	6	9	10	4	13	6	2	8	8	-29%	13	
Lepelaar	12	11	3	2	6	3	10	0	23	32	89	121	8	281%	32	
Koerdomp	1	3	2	0	5	1	2	1	1	0	1	1	2	-100%	5	
Koereiger	1	0	0	0	2	0	2	1	1	4	0	4	1	233%	4	
Blauwe Reiger	352	332	360	398	345	355	423	344	437	419	138	557	381	10%	437	
Grote Zilverreiger	23	54	68	77	83	123	247	165	182	180	45	225	160	13%	247	
Kleine Zilverreiger	95	39	33	89	88	156	190	126	102	123	198	321	132	-7%	190	
Jan-van-gent	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	13	0	nvt	0	
Kuifaalscholver	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	13	0	nvt	0	
Aalscholver	624	788	531	778	647	1.318	798	1.365	779	776	1.539	2.315	981	-21%	1.365	
Sperwer	23	14	8	19	14	10	23	18	7	14	14	28	14	-3%	23	
Havik	2	3	5	6	6	5	3	5	9	4	9	13	6	-29%	9	
Bruine Kiekendief	9	3	16	15	12	8	7	1	4	7	50	57	6	9%	16	
Blauwe Kiekendief	16	21	13	7	14	14	15	16	17	26	22	48	15	71%	26	
Rode Wouw	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	400%	1	
Zeearend	0	1	0	1	7	2	2	1	1	1	2	3	3	-62%	7	
Ruigpootbuizerd	7	4	0	3	1	1	0	0	0	0	1	1	0	-100%	7	
Buizerd	436	349	335	357	283	272	313	262	396	457	150	607	305	50%	457	
Waterral	13	14	8	14	13	22	17	14	36	29	6	35	20	42%	36	
Waterhoen	2.046	1.488	1.415	2.116	1.634	2.437	2.354	1.758								

Resultaten Midwintertellingen Zeeland 2012-2021

Nederlandse naam	2012-ZL	2013-ZL	2014-ZL	2015-ZL	2016-ZL	2017-ZL	2018-ZL	2019-ZL	2020-ZL	2021-ZL	2021-ZO	2021-Tot	gem 16-20	verschil	max	trend
Scholekster	742	541	659	2.446	1.068	1.343	951	510	668	175	32.936	33.111	908	-81%	2.446	
Kluut	78	83	17	8	23	97	52	0	29	1	506	507	40	-98%	97	
Kievit	4.936	15.851	7.641	10.866	25.495	13.029	14.969	1.960	12.789	14.514	16.061	30.575	13.648	6%	25.495	
Goudplevier	609	3.977	338	3.306	7.511	10.425	7.672	113	2.190	4.097	6.203	10.300	5.582	-27%	10.425	
Zilverplevier	0	57	1	0	0	0	6	0	1	5	10.496	10.501	1	257%	57	
Bontbekplevier	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	281	281	0	nvt	0	
Morinelplevier	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	nvt	0	
Regenwulp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	nvt	0	
Wulp	3.545	4.445	3.852	6.803	6.683	5.739	3.460	5.115	4.300	2.882	15.939	18.821	5.059	-43%	6.803	
Rosse Grutto	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4.804	4.804	0	nvt	1	
Grutto	248	54	110	5	6	126	55	0	92	25	289	314	56	-55%	248	
Steenloper	0	13	8	58	63	0	42	3	0	4	2.026	2.030	22	-81%	63	
Kanoet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.939	10.939	0	nvt	0	
Kemphaan	33	19	24	46	555	83	84	12	22	14	294	308	151	-91%	555	
Drieteenstrandloper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.534	2.534	0	nvt	0	
Bonte Strandloper	1	72	0	30	28	44	1	15	0	0	73.291	73.291	18	-100%	72	
Paarse Strandloper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	107	107	0	nvt	0	
Houtsnip	1	3	1	1	3	2	4	1	12	3	16	19	4	-32%	12	
Bokje	0	1	4	0	1	1	0	0	0	1	8	9	0	150%	4	
Watersnip	8	50	19	72	97	86	75	46	43	99	119	218	69	43%	99	
Rosse Franjepoot	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	3	0	nvt	1	
Oeverloper	2	2	2	1	1	6	5	3	3	7	1	8	4	94%	7	
Witgat	53	25	16	31	26	42	41	32	25	33	5	38	33	-1%	53	
Tureluur	160	107	79	485	174	82	132	37	53	94	3.059	3.153	96	-2%	485	
Zwarte Ruiter	49	24	21	56	45	36	27	22	30	31	78	109	32	-3%	56	
Groenpootruiter	7	13	9	7	12	3	15	4	7	4	37	41	8	-51%	15	
Drieteenmeeuw	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	181	181	0	nvt	2	
Kleine Kokmeeuw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	nvt	3	
Kokmeeuw	6.522	14.999	12.731	9.868	10.058	12.819	9.853	10.373	10.187	12.217	9.498	21.715	10.658	15%	14.999	
Dwergmeeuw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7	0	nvt	0	
Zwartkopmeeuw	0	2	1	1	0	1	1	1	0	0	37	37	1	-100%	2	
Stormmeeuw	2.023	2.870	2.803	1.917	1.965	2.574	2.230	3.096	1.558	1.603	6.025	7.628	2.285	-30%	3.096	
Grote Mantelmeeuw	40	58	62	54	41	35	47	34	19	12	443	455	35	-66%	62	
Grote Burgemeester	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	-100%	1	
Kleine Burgemeester	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	nvt	0	
Zilvermeeuw	1.806	2.979	3.274	3.975	3.174	2.601	2.507	3.224	3.380	2.862	9.296	12.158	2.977	-4%	3.975	
Pontische Meeuw	0	0	1	0	0	0	0	1	1	3	13	16	0	650%	3	
Geelpootmeeuw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	nvt	0	
Kleine Mantelmeeuw	9	15	22	14	50	8	3	3	1	6	31	37	13	-54%	50	
Grote Stern	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85	85	0	nvt	0	
Grote Jager	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	nvt	0	
Kortbekzeekoet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	nvt	0	
Zeekoet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	18	0	nvt	0	
Alk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	37	0	nvt	0	
Velduil	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	2	1	-100%	3	
IJsvogel	9	10	10	20	43	32	33	11	29	45	17	62	30	52%	45	
Torenvalk	202	155	97	142	142	140	157	175	261	291	110	401	175	66%	291	
Smelleken	5	1	2	5	4	2	3	5	6	4	4	8	4	0%	6	
Slechtvalk	12	14	24	19	12	9	18	10	13	8	35	43	12	-35%	24	
Grote Gele Kwikstaart	3	3	1	3	3	14	12	12	8	9	1	10	10	-8%	14	
Frater	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	nvt	13	
Sneeuwgorss	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	nvt	11	